

Ільєнко Ю. І.

кандидат економічних наук, доцент, завідувач сектору дослідження якості освіти та забезпечення ринку праці відділу статистики і аналітики вищої освіти ДНУ «Інститут освітньої аналітики», Київ, Україна, u.ilyenko@iea.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4390-5793>

АНАЛІЗ ВНУТРІШНЬОЇ ОСВІТНЬОЇ МІГРАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ 2018 РОКУ З ПРАВНИЧОЮ ОСВІТОЮ

Анотація. У статті розглядається проблема освітньої міграції всередині країни на прикладі випускників бакалаврату 2018 року правничих спеціальностей. Визначено освітню міграцію як територіальне пересування студентів або випускників певного рівня освіти з одного населеного пункту (держави) в інший з метою підвищення свого освітнього рівня, здобуття нових знань. Проведено класифікацію видів внутрішньої освітньої міграції. Визначено фактори, що впливають на вибір бакалаврами закладу освіти для отримання наступного освітнього рівня. Складено рейтинг закладів вищої освіти (ЗВО), що характеризуються найбільшим рівнем освітньої міграції. На основі аналізу результатів складання вступних випробувань у розрізі ЗВО, випуску, форм навчання та джерел фінансування доведено важливість створення конкурентного середовища, яке сприяє покращенню середнього рівня знань випускників.

Ключові слова: освітня міграція, заклади вищої освіти, правничі спеціальності, єдине фахове вступне випробування, єдиний вступний іспит.

Табл. 2. Літ. 11.

JEL classification: I21.

Інтеграція України до європейського освітнього простору зумовлює підвищення вимог до якості професійної підготовки випускників. У 2016 році Міністерство освіти і науки України запровадило загальнонаціональні вступні випробування до магістратури на правничі спеціальності на основі використання організаційно-технологічного інструментарію проведення зовнішнього незалежного оцінювання, що дозволило здійснювати комплексне оцінювання компетентностей вступників, виявляти закономірності, оцінювати вплив певних чинників на сферу правничої освіти [1].

Особливості організації цього вступного випробування сприяють зростанню міграційних потоків випускників, що стало предметом цього дослідження.

Дослідженням проблеми освітньої міграції займалися такі вітчизняні вче-

ні, як Г. В. Смалійчук, В. М. Філатов, О. С. Гринькевич, П. Г. Безуглий та інші [2–5]. В. М. Філатов й Я. В. Ромашова у роботі визначають особливості освітньої міграції та проводять її детальну класифікацію [3]. Г. В. Смалійчук досліджує питання в контексті транснаціонального обміну знаннями та розглядає можливі механізми регулювання даного процесу з боку держави. Наголошує на необхідності підвищення рівня навчальної мобільності студентів [2]. Дослідження О. С. Гринькевич стосуються визначення основних складових інституційного середовища освітньої міграції та напрямів її регулювання в інтересах розвитку інтелектуального потенціалу держави [4]. П. Г. Безуглий розглядає державну політику як каталізатор міграційних процесів в Україні [5]. Переважна частина науковців зосереджують увагу на проблемах зовнішньої міграції,

проте питання внутрішньої (міжрегіональної) міграції потребує подальшого дослідження.

Метою роботи є аналіз внутрішньої освітньої міграції випускників бакалаврату 2018 року з правничою освітою при вступі до магістратури за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право».

Спираючись на думку дослідників [2–4], можна узагальнити: освітня міграція – це територіальне пересування студентів або випускників певного рівня освіти з одного населеного пункту (держави) в інший з метою підвищення свого освітнього рівня, здобуття нових знань.

Інформаційною базою для аналітичного дослідження стали використані деперсоніфіковані масиви даних Українського центру оцінювання якості освіти (УЦОЯО) [6] та ДП «Інфоресурс» [7], адміністратора Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) [8], які стосувались результатів вступних випробувань на здобуття ступеня магістра за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» [1]. Така інформація була надана за офіційним запитом ДНУ «Інститут освітньої аналітики».

У 2018 році організація та проведення вступних випробувань до магістратури за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» здійснювалися відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 22 березня 2018 року № 270 «Порядок організації та проведення вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти в 2018 році» [9]. Згідно з зазначеним Порядком для здобуття ступеня магістра за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» вступники мали проходити єдине фахове вступне

випробування (ЄФВВ) та єдиний вступний іспит (ЄВІ).

Складовими ЄФВВ були два блоки тестових завдань: тест із загальних навчальних правничих компетентностей («ТЗНПК»); тест з восьми базових правничих дисциплін («Право»).

ЄВІ – форма вступного випробування з іноземної (англійської, або німецької, або французької, або іспанської) мови, що передбачає використання організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступників за спеціальностями галузей знань 03 «Гуманітарні науки» (крім спеціальності 035 «Філологія»), 05 «Соціальні та поведінкові науки», 206 «Журналістика», 081 «Право», 24 «Сфера обслуговування» та 29 «Міжнародні відносини».

В умовах відкритого конкурсу склад вступників, зарахованих до магістратури, формується під впливом різних факторів:

- сформована лояльність студентів до власного ЗВО;
- рівень компромісності вимог при зарахуванні до магістратури власних випускників;
- престиж і успішність PR-компаній правничого ЗВО;
- конкурентоздатність випускників бакалаврату;
- кваліфікація викладачів;
- можливість отримання додаткової освіти (друга вища, курси, аспірантура);
- організація студентського життя;
- комфортність навчальних приміщень та площ ЗВО;
- вартість навчання.

Вплив кожного з перелічених факторів не є лінійним. Так, великий відсоток «сильних» випускників бакалаврату менш престижних ЗВО мають можливість спробувати свої сили у вступі до магістратури більш престижних правничих шкіл. Їхнє місце в магістратурі перших ЗВО займають більш слабкі чужі випускники, що шукають місця вступу з

меншим рівнем конкурсу, з меншим рівнем вимог.

Внутрішню (міжрегіональну) освітню міграцію бакалаврів можна класифікувати за видами [10]:

- міграція між спеціальностями;
- міграція між формами навчання;
- міграція між ЗВО, у тому числі між різними типами ЗВО;
- міграція між відокремленим структурним підрозділом і головним ЗВО.

Було проаналізовано результати ЄФВВ та ЄВІ вступників-бакалаврів 2018 року випуску з правничою освітою за блоками «ТЗНПК», «Право» та «Іноземна мова». Для цього з наданого масиву даних було відібрано 10662 особи, з яких 6329 осіб зараховано до магістратури різних ЗВО за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право».

Серед загальної кількості вступників-бакалаврів 2018 р. з правничою освітою 33,7 % осіб у розрізі попереднього джерела фінансування навчалися за бюджетні кошти, а 65,8 % – за контрактом. Відсутні дані про джерела фінансування попередньої форми навчання у 0,5 % осіб. На денній формі навчання навчалася 80,5 % вступників, на заочній – 18,7 %, на вечірній – 0,3 %. Відсутні дані про форму навчання попереднього рівня освіти у 0,5 % осіб.

Визначено десять ЗВО, що у 2018 р. випустили найбільше бакалаврів з правничою освітою. Серед них Національна академія внутрішніх справ, Національний університет «Одеська юридична академія», Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Харківський національний університет внутрішніх справ, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Львівський державний університет внутрішніх справ, Університет державної фіскальної служби України, Одеський державний університет внутрішніх справ, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, ПАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Національна академія внутрішніх справ випустила у 2018 році найбільше бакалаврів за спеціальностями 081 «Право», 6.030401 «Правознавство», 6.030402 «Правоохоронна діяльність» – 2667 осіб. Серед зареєстрованих на складання ЄФВВ та ЄВІ було 332 особи з правничою спеціальністю та ще 439 осіб, у яких спеціальність навчання на бакалавраті не вказана. В базі ЄДЕБО на 01.12.2018 р. відсутні дані щодо вступу студентів цього ЗВО до магістратури у 2018 році. Тому проводити аналіз по цьому ЗВО не можливо за відсутності повної інформації.

Найбільшою освітньою міграцією характеризуються Національний університет «Одеська юридична академія», Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Найбільше випускників бакалаврату саме цих ЗВО вступали до магістратури інших закладів освіти.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого випустив 1911 бакалаврів за спеціальностями 6.030202 «Міжнародне право», 6.030401 «Правознавство». З них 1553 особи зареєструвалися для проходження вступних іспитів, 1261 особа вступили до свого ЗВО, 56 осіб – до інших 19 ЗВО, серед яких Київський національний університет імені Тараса Шевченка (10 осіб) та Національний університет «Києво-Могилянська академія» (10 осіб). 28 випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого отримали високі бали за результатами складання іспитів (середні бали по «ТЗНПК» – 172,18, «Право» – 176,79, «Іноземна мова» – 180,96) та були зараховані на бюджет денної форми навчання до інших ЗВО.

У табл. 1 представлені дані щодо зарахування на навчання до магістратури на спеціальності «Право» та «Міжнародне право» у 15 ЗВО країни. В середньому 88 % вступників магістратури складають студенти попереднього рівня освіти цього ж ЗВО.

Таблиця 1
Рейтинг ЗВО за результатами зарахування до правничої магістратури вступників-бакалаврів з правничого освітою

№ з/п	Назва ЗВО	Випуск бакалаврів з правничого освітою, осіб	З них зараховані до правничої магістратури ЗВО України*			Частка зарахованих до свого ЗВО від випуску бакалаврів з правничого освітою, %	Всього навчаються, осіб**	Спеціальність											
			Кількість зарахованих, осіб	Кількість зарахованих зі свого ЗВО, осіб	Частка зарахованих зі свого ЗВО, %			081 «Право»			293 «Міжнародне право»			081 «Право»			293 «Міжнародне право»		
								Всього	Бюджет	Контракт	Всього	Бюджет	Контракт	Всього	Бюджет	Контракт	Всього	Бюджет	Контракт
1	Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого	1911	1424	1261	89	1700	1063	644	419	619	619	7	3	4	11	-	11		
2	НУ «Одеська юридична академія»	2224	1186	1125	95	1262	934	442	492	321	321	5	4	1	2	-	2		
3	Львівський національний університет імені Івана Франка	416	328	292	89	659	393	217	176	225	4	221	41	14	27	-	-		
4	Університет державної фіскальної служби України	611	277	258	93	333	153	116	37	180	-	180	-	-	-	-	-		
5	Київський національний університет ім.Тараса Шевченка	569	171	137	80	515	245	94	151	190	-	190	80	27	53	-	-		
6	ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	258	153	124	81	146	84	30	54	62	-	62	-	-	-	-	-		
7	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»	238	132	120	91	140	79	50	29	61	-	61	-	-	-	-	-		
8	Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича	337	124	122	98	130	75	23	52	47	-	47	8	2	6	-	-		
9	ДВНЗ «Ужгородський національний університет»	254	116	115	99	145	77	42	35	58	-	58	7	4	3	3	3		
10	Київський національний торговельно-економічний університет	261	108	90	83	138	31	20	11	76	-	76	11	6	5	20	20		
11	Запорізький національний університет	194	96	79	82	118	62	21	41	56	-	56	-	-	-	-	-		

Закінчення табл. 1

№ з/п	Назва ЗВО	Випуск бакалаврів з правничою освітою, осіб	З них зараховані до правничої магістратури ЗВО України*			Всього навчаються, осіб**	Спеціальність								
			Кількість зарахованих зі свого ЗВО, осіб		Частка зарахованих зі свого ЗВО, %		081 «Право»		293 «Міжнародне право»		Заочна форма навчання				
			Кількість зарахованих, осіб	Кількість зарахованих зі свого ЗВО, осіб			Всього	Контракт	Всього	Контракт	Всього	Всього	Контракт		
12	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	180	89	72	81	40	17	23	47	14	6	8	11	-	11
13	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	683	87	74	85	11	-	33	134	-	-	-	-	-	-
14	Львівський державний університет внутрішніх справ	677	78	74	95	11	-	33	111	-	-	-	-	-	-
15	Хмельницький університет управління та права	136	74	65	88	48	-	53	-	-	-	-	-	-	-

* За даними ЄДЕБО станом на 06.09.2018 р.

** За даними ЄДЕБО станом на 01.10.2018 р.

Складено автором за даними: Аналітичне дослідження результатів вступних випробувань на здобуття ступеня магістра за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» у 2018 році. Київ, 2018. URL: http://tea.gov.ua/wp-content/uploads/2019/02/Zvit_prapnucha-magistratura_2018.pdf; ДП «Інфоресурс». Офіційний сайт. URL: <https://www.inforesurs.gov.ua/>.

За даними табл. 1, а саме відсотком зарахованих до свого ЗВО від загальної кількості випущених бакалаврів з правничою освітою, видно, що кількість місць у правничих магістратурах є непропорційною у співвідношенні з кількістю бакалаврів, які ці ЗВО підготували.

Також розглянуто 10 ЗВО, які зараховували на навчання до магістратури на спеціальності 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» найбільше випускників-бакалаврів інших ЗВО. Серед них: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого (163 особи), Національний університет «Одеська юридична академія» (61 особа), Львівський національний університет імені Івана Франка (36 осіб), Київський національний університет імені Тараса Шевченка (34 особи), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (29 осіб), ТОВ «Академія адвокатури України» (23 особи), Університет державної фіскальної служби України (19 осіб), Київський національний торговельно-економічний університет (18 осіб), Запорізький національний університет (17 осіб).

Так, до Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого зараховано 163 випускники з 46 інших ЗВО України: 82 особи – на денну форму навчання, 81 особу – на заочну форму навчання; 33 особи – на навчання за кошти державного бюджету, 130 осіб – за кошти юридичних та фізичних осіб. Найбільше студентів вступило з Київського університету права Національної академії наук України (16 осіб на контракт), Харківського національного університету внутрішніх справ (10 осіб на контракт), Запорізького національного університету (8 осіб, з них 7 – на контракт), Національного університету «Одеська юридична академія» (8 осіб, з них 6 – на контракт), Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (7 осіб), На-

ціональної академії внутрішніх справ (5 осіб) та Університету державної фіскальної служби України (5 осіб).

На навчання до магістратури Національного університету «Одеська юридична академія» зараховано 61 випускник інших 36 ЗВО. Найбільше вступників прибуло з Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (8 осіб) та Рівненського інституту Київського університету права Національної академії наук України (5 осіб).

Третім за кількістю зарахованих на навчання випускників інших ЗВО став Львівський національний університет ім. Івана Франка. До лав цього ЗВО зараховано бакалаврів Львівського державного університету внутрішніх справ, Національного університету «Львівська політехніка», Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого та ін.

Освітня міграція між ЗВО носить здебільшого індивідуальний несистемний характер, тобто не можна впевнено сказати, що більшість випускників бакалаврату конкретного ЗВО вступають до певної магістратури іншого конкретного ЗВО.

Результати аналізу значень медіан середніх балів за результатами ЄФВВ та ЄВІ вступників, що закінчили бакалаврат у цьому ж ЗВО або у інших ЗВО, наведено у табл. 2.

Найвищі бали отримали випускники класичних університетів, таких як Київський національний університет імені Тараса Шевченка та Львівський національний університет імені Івана Франка. Згідно даних таблиці вступники із інших ЗВО отримали бали за результатами ЄФВВ та ЄВІ на рівні або вищі ніж ті, хто вступає до магістратури свого ЗВО.

Отриманні результати говорять про те, що освітня міграція поступово приводить до покращення середнього рівня знань випускників ЗВО силових

Результати проходження бакалаврами вступних випробувань до правничої магістратури

№ з/п	Назва ЗВО	Медіана середніх балів ЄФВВ та ЄВІ вступників зі свого ЗВО	Медіана середніх балів ЄФВВ та ЄВІ вступників з інших ЗВО
1	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	182	180,2
2	Львівський національний університет імені Івана Франка	155	155,83
3	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	137,7	164,2
4	ДВНЗ «Ужгородський національний університет»	141	152,7
5	ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	147,3	146
6	Національний університет «Одеська юридична академія»	152,3	139,7
7	Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»	141	145,8
8	Київський національний торговельно-економічний університет	135,3	151,3
9	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	144,8	141,7
10	Хмельницький університет управління та права	146	139,3
11	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	144,7	133
12	Університет державної фіскальної служби України	136,83	140,33
13	Запорізький національний університет	138,3	133,7
14	Львівський державний університет внутрішніх справ	127,8	139,5
15	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	127,7	135

Складено автором за даними: Аналітичне дослідження результатів вступних випробувань на здобуття ступеня магістра за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» у 2018 році. Київ, 2018. URL: http://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2019/02/Zvit_pravnycha-magistratura_2018.pdf; ДП «Інфоресурс». Офіційний сайт. URL: <https://www.inforesurs.gov.ua/>.

відомств порівняно з минулим роком [11]. Достатньо високі бали за результатами ЄФВВ та ЄВІ мають вступники до Національного університету «Одеська юридична академія», Хмельницького університету управління та права. Але для решти ЗВО силових відомств середній рівень знань вступників до магістратури залишається досить низьким.

Серед 93-х ЗВО, що у 2018 р. зарахували вступників до правничої магістратури, 24 заклади є приватними, на які припадає всього 4,6 % зарахованих. Середній конкурсний бал зарахованих до магістратури в приватні ЗВО склав 130,56 бала, а зарахованих до державних ЗВО – 137,86 бала.

Отже, аналіз освітньої міграції вступників свідчить про таке:

– серед загальної кількості вступників-бакалаврів 2018 р. з правничою осві-

тою 33,7 % осіб у розрізі попереднього джерела фінансування навчались за бюджетні кошти, а 65,8 % – за контрактом;
– на денній формі навчання навчалося 80,5 % вступників, на заочній – 18,7 %, на вечірній – 0,3 %;

– серед загальної кількості вступників 12 % вступили до іншого ЗВО для здобуття ступеня магістра, з них переважна більшість (75 %) вступила на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб;

– найбільшою освітньою міграцією характеризуються Національний університет «Одеська юридична академія», Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Саме вони прийняли на навчання найбільшу кількість студентів з інших ЗВО, а також мають найбільше

випускників бакалаврату, що вступили до магістратури інших закладів освіти.

На основі порівняльного аналізу значень медіан середніх балів за результатами ЄФВВ та ЄВІ вступників, які закінчили бакалаврат у цьому ж ЗВО або у інших ЗВО, встановлено, що вступники із інших ЗВО отримали бали за результатами ЄФВВ та ЄВІ на рівні або вищі ніж ті, хто вступає до свого ЗВО. Це дає підставу для висновку, що освітня міграція сприяє більшій відкритості й

еластичності освітньої системи. Конкурентне середовище, зумовлене відкритим конкурсом на основі використання організаційно-технологічного інструментарію проведення зовнішнього незалежного оцінювання та академічною мобільністю студентів, поступово призводить до покращення середнього рівня знань випускників і дозволяє більш успішним абітурієнтам вступити до магістратури в умовах обмеженої кількості місць.

Список використаних джерел

1. Аналітичне дослідження результатів вступних випробувань на здобуття ступеня магістра за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» у 2018 році (на виконання протоколу апаратної наради Міністерства освіти і науки України від 23.07.2018 № 27). Київ, 2018. С. 167.
2. Смалійчук Г. Освітня міграція в умовах трансформації ринку праці: значення та особливості регулювання. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 18: Економіка і право. 2014. Вип. 26. С. 64–70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_018_2014_26_11.
3. Філатов В., Ромашова Я. Специфічні ознаки освітньої міграції та її місце в структурі міграційних потоків. *Ефективна економіка*. 2014. Вип. 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2785>.
4. Гринькевич О. Освітня міграція в Україні та світі: інституційне середовище та напрями державного регулювання. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2013. Вип. 3. С. 254–264. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2013_3_28.
5. Безуглий П. Міграція як результат державної освітньої політики в Україні за часів незалежності. *Політичне життя*. 2017. Вип. 4. URL: <http://jpl.donnu.edu.ua/article/download/4932/4965>.
6. Офіційний сайт Українського центру оцінювання якості освіти. URL: <http://testportal.gov.ua/>.
7. Офіційний сайт ДП «Інфорекурс». URL: <https://www.inforesurs.gov.ua>.
8. Єдина державна електронна база з питань освіти. URL: <https://www.inforesurs.gov.ua/data/edb.html>.
9. Порядок організації та проведення вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти в 2018 році: наказ Міністерства освіти і науки від 22.03.2018 № 270. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0448-18#n16>.
10. Щодо затвердження Примірною положення про академічну мобільність студентів вищих навчальних закладів України: наказ Міністерства освіти і науки від 29.05.2013 № 635. URL: mon.gov.ua/img/zstored/files/635.docx.
11. Стан юридичної освіти в Україні. Аналітичне дослідження за результатами освітніх вимірювань. Київ: Ваіте, 2018. 168 с.

Yuliia Ilienکو

Ph. D. (Economics), Associate Professor, SSI «Institute of Educational Analytics», Kyiv, Ukraine,
 u.ilyenko@iea.gov.ua
 ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4390-5793>

ANALYSIS OF INTERNAL EDUCATIONAL MIGRATION FOR GRADUATES OF 2018 WITH A DEGREE IN LAW

Abstract. *The article deals with the problem of educational migration within the country on the example of Bachelor of Law specializations alumni graduated in 2018. In Ukraine admission to Master Degree Program in Law specialization is based on the use of organizational and technological tools for conducting an external independent evaluation, which allows performing an integrated evaluation of the graduates' competencies, as well as to identify the regularities and to study the influence of certain factors on the field of legal education. The peculiarities of this entrance examination organization contribute to the growth of graduates migration flows, which are the subject of this study. The educational migration is defined as the territorial movement of students or graduates of a certain educational level from one settlement to another (within the country) for the purpose of increasing their educational level and gaining new knowledge. The classification of the types of internal educational migration is carried out. The article identifies the factors influencing the Bachelors' choice of an educational institution for obtaining the next level of education. It is found that the influence of each of the listed factors is not linear. The author presents a rating of the higher education institutions characterized by the highest level of educational migration. The competitive environment caused by an open competition of a single entrance exam and educational migration of the students gradually leads to the improvement in the average level of graduates' knowledge and allows more successful graduates to apply for the Master Degree Programs under the conditions of a limited number of places.*

Keywords: *educational migration, higher education institutions, Law specializations, single professional entrance exam, single entrance exam.*

References

1. Institute of Educational Analytics. (2018). *An analytical study of the results of entrance examinations for the master's degree in specialties 081 «Law» and 293 «International Law» in 2018 (according to the protocol of the hardware meeting of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated July 23, 2018, No. 27)*. Kyiv [in Ukrainian].
2. Smaliichuk, H. (2014). Educational migration as part of the government's migration policy in the context of transformation of the labour market. *Scientific journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series: Economics and law*, 26, 64–70. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_018_2014_26_11 [in Ukrainian].
3. Filatov, V., Romashova, Ya. (2014). Specific features of educational migration and its place in the structure of migration flows. *Effective economy*, 2. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2785> [in Ukrainian].
4. Hrynkevych, O. (2013). Education Migration in Ukraine and the World: Institutional Environment and Directions of State Regulation. *Socio-economic problems of the modern period of Ukraine*, 3, 254–264. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2013_3_28 [in Ukrainian].
5. Bezuhlyi, P. (2017). Migration as the result of the state educational policy in Ukraine in the period of independence. *Political life*, 4. Retrieved from <http://jpl.donnu.edu.ua/article/download/4932/4965> [in Ukrainian].
6. Ukrainian Center for Educational Quality Assessment. (n. d.). Retrieved from <http://testportal.gov.ua/> [in Ukrainian].
7. State Enterprise «Inforesurs». (n. d.). Retrieved from <https://www.inforesurs.gov.ua> [in Ukrainian].
8. Unified state electronic database on education. (n. d.). www.inforesurs.gov.ua. Retrieved from <https://www.inforesurs.gov.ua/dataedbo.html> [in Ukrainian].

9. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2018). *Procedure for organizing and conducting entrance examinations, which are conducted using organizational and technological processes of external independent evaluation for entry into the second (master's) higher education level in 2018* (Order No. 270, March 22). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0448-18#n16> [in Ukrainian].

10. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2013). *Concerning the approval of the Model regulations on academic mobility of students of Ukrainian higher educational institutions* (Order No. 635, May 29). Retrieved from mon.gov.ua/img/zstored/files/635.docx [in Ukrainian].

11. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2018). *The state of legal education in Ukraine. Analytical study on the results of educational measurements*. Kyiv: Vaite [in Ukrainian].